

kerk
in actie

Samen in actie

VOOR GHANA

EEN STERKE KERK HELPT DE DORPEN VOORUIT

HOE JONGEREN WERKEN AAN HUN TOEKOMST

VAN SLAVENHANDEL TOT STABIELE ECONOMIE

Eeuwenlang heette het huidige Ghana Goudkust. Die naam kreeg het land dankzij een levendige handel in goud. Portugezen, Engelsen, Nederlanders, Denen, Zweden en Fransen bouwden forten langs de kust.

In 1637 veroverde Nederland fort Elmina op de Portugezen. Dit werd een spil in de slavenhandel. In duistere ruimtes werden Afrikanen gevangengehouden, en wie gedwongen werd om door de 'door of no return' te lopen, wist dat hij nooit meer thuis zou komen. In het fort was ook een Nederlandse kerk, een Nederlandse tekst uit psalm 132 herinnert hier nog aan. Langs de kust waren nog veel meer slavenforten. Vanuit Ghana zijn meer dan tien miljoen mensen verscheept naar Noord- en Zuid-Amerika om daar te werken op plantages.

In 1872 verkochten de Nederlanders het fort aan de Britten. Die wilden niet alleen een kuststrook, maar ook het binnenland in bezit hebben. Ze trokken ten strijde tegen de Ashanti en in 1901 werd het land een Britse kolonie.

Als eerste Afrikaanse kolonie werd het land, onder leiding van Kwame Nkruma, in 1957 onafhankelijk en kreeg het de naam Ghana. Na een aantal staatsgrepen is het land sinds de jaren negentig redelijk stabiel. De economie groeit en Ghana is een economische grootmacht in West-Afrika geworden. De welvaart is echter ongelijk verdeeld.

kerk
in actie

Dit minimagazine is een uitgave van:
Kerk in Actie | Postbus 456 | 3500 AL Utrecht
Tel. (030) 880 14 56 | E-mail: info@kerkinactie.nl
Website: www.kerkinactie.nl/ghana
Bankrekening: NL89 ABNA 0457 457 457
Redactie: Marusja Aangeenbrug, Florette Koning
Vormgeving: Robin Sala (Ontwerpkamer)
Fotografie: Steve Morris
Drukwerk: MMC Print
C024-7202

Wat doet Kerk in Actie in Ghana?

Kerk in Actie zet zich in het arme islamitische noorden van Ghana in om armoede te bestrijden en kleine dorpskerken te versterken. Samen met diverse partnerorganisaties zorgen we dat kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen, dat vrouwen genoeg verdienen om hun gezin te onderhouden, dat kinderen niet hoeven te werken, en dat de kerken goede voorgangers hebben die de mensen tot steun kunnen zijn.

MEER LEZEN: KERKINACTIE.NL/GHANA

GHANA

Cijfers en weetjes

OPPERVLAKTE
238.533 km²

AANTAL INWONERS
34 miljoen

HOOFDSTAD
Accra

TAAL
Engels is de officiële taal, daarnaast spreekt men in Ghana nog tientallen andere talen. Elf daarvan zijn officieel erkend, zoals Twi, Fante, Dagbani en Gonja.

RELIGIE
Christendom (71%, vooral in het zuiden), islam (19,9%, vooral in het noorden), traditionele godsdiensten (3%).

BELANGRIJKSTE BRONNEN VAN INKOMEN
Landbouw, export (vooral cacao, goud en olie).

LIGGING EN KLIMAAT
Ghana ligt in het westen van Afrika, aan de Golf van Guinee. Aan de westkant grenst Ghana aan Ivoorkust, in het noorden aan Burkina Faso en in het oosten aan Togo. Het land ligt iets ten noorden van de evenaar en heeft een tropisch klimaat. In het noorden is het warmer en droger dan in het zuiden. Er zijn twee regenseizoenen per jaar, in het droge noorden is er maar één: van mei tot en met september of oktober.

ARMOEDE
Ghana is rijk aan natuurlijke grondstoffen en heeft vruchtbare landbouwgrond. Bovendien is de politieke situatie redelijk stabiel en groeit de economie gestaag. Toch leeft een groot deel van de bevolking in armoede.

TOERISME
Ghana trekt geen massa's toeristen, maar krijgt soms als bijnaam 'Afrika voor beginners'. Het land is goed te bereiken en veel toeristen ervaren het als veilig, gastvrij en open. Er zijn plekken die wat meer toeristen trekken, zoals de zandstranden en slavenforten langs de Atlantische kust, de nationale parken Kakum en Mole, en steden zoals Accra en Kumasi. Het Voltameer in het oosten van Ghana is het grootste kunstmeer ter wereld.

EEN STERKE KERK OP EEN KWETSBAIRE PLEK

Ghana is overwegend christelijk, maar in het noorden zijn moslims in de meerderheid. Afgelegen dorpen in dit gebied hebben te maken met allerlei uitdagingen: droogte, armoede en een tekort aan voorzieningen als schoon water. Sterke dorpskerken helpen de gemeenschappen vooruit.

“Iemand heeft mij het evangelie verteld, ik wil datzelfde doen bij andere mensen.” John Achulo is varkensboer én onbetaald voorganger in zijn kerk in Tingoli. In het overwegend islamitische noorden van Ghana zijn ruim 400 presbyteriaanse kerken, maar slechts 53 predikanten. Daarom leidt de Presbyteriaanse Kerk ook catechisten op. In plaats van een theologische studie volgen zij naast hun dagelijkse werk korte trainingen. Die gaan over de Bijbel, over traditionele Afrikaanse religies en de islam, over communicatie en over vrede en conflicten oplossen. Van de 400 presbyteriaanse kerken hebben meer dan 250 kerken nog geen getrainde voorganger. Deze kerken bevinden zich in een pioniersfase.

John leidt nu de kerkdiensten in zijn eigen dorp. Hij legt ook huisbezoeken af en onderwijst mensen die meer over het christelijk geloof willen weten. “Als mensen het geloof accepteren, word ik daar erg blij van.”

Het zuiden van Ghana moderniseert, maar het noorden blijft nog achter. Dominee en catechist werken in deze afgelegen dorpen hand in hand. Samen ondersteunen ze de christelijke gemeenschappen in hun geloof en hun dagelijkse strijd om het bestaan.

Dominee Latifa Deborah Seidu reist op haar motor een aantal dorpen af om catechisten zoals John te ondersteunen. Ook komt ze langs voor avondmaals- of doopdiensten of huwelijksinzegeningen. “De catechisten verzetten een hoop werk. Zij geven onderwijs in afgelegen gebieden. Ze zijn heel belangrijk voor de kerk.”

MEER LEZEN? KERKINACTIE.NL/KERKNOORDGHANA

JONGEREN WERKEN AAN HUN TOEKOMST

MEER LEZEN? KERKINACTIE.NL/JONGERENGHANA

1 In het noorden van Ghana zijn veel jongeren werkloos. De vakopleidingen van de Presbyteriaanse Kerk geven hen meer toekomstperspectief. Ze leren bijvoorbeeld timmeren, zeep maken, varkens fokken of naaien.

2 Gladys Tiibi (29, staand) volgde een training kleding ontwerpen en naaien en leerde sieraden maken. Nu geeft ze haar kennis door aan anderen.

3 Dorpelingen praten in vredesclubs over problemen én werken samen. De vaktrainingen houden werkloze jongeren bovendien bezig. “Zo komen ze niet in de verleiding om te vechten”, aldus Emmanuel Sumani, hoofd van de Raad van Kerken in het noorden van Ghana.

4 Abraham Douda (gestreept shirt) is christen, Inusa Abubakar (witte djellaba) is moslim. Beiden zijn lid van de vredesgroep in Foosehegu. “We zijn elkaar beter gaan begrijpen”, vindt Abraham. Inusa: “We praten nu meer met elkaar, dat hadden we nooit geleerd.”

MEER OVER DE BIJBELCLUBS: KERKINACTIE.NL/KERKNOORDGHANA

5 In afgelegen dorpen in het noorden van Ghana lezen kinderen op bijbelclubs de Bijbel in hun eigen taal, het Dagbani. Dat helpt hen om beter te lezen, bovendien leren ze veel over de Bijbel.

6 Ook Latifah (15) gaat naar een bijbelclub. Thuis leest ze voor uit de mooi geïllustreerde Bijbel, “aan mijn familie en aan kinderen uit de buurt. Het mooiste vind ik het verhaal over hoe God de wereld maakte.” Ook in de kerk kunnen de kinderen voorlezen.

EEN BETER INKOMEN VOOR sheaboerinnen

In het droge noorden valt het niet mee om je gezin het hele jaar door genoeg te eten te geven. Boerinnen die sheanoten verzamelen, kunnen juist in de droge tijd hun oogst verkopen.

Sheaboter, gemaakt van sheanoten, is een geliefd product dat wordt gebruikt in voedsel en cosmetica. Vaak zijn het arme boerinnen uit afgelegen dorpen die de noten rapen of verwerken tot boter. De meeste vrouwen verdienen daar weinig mee. “Ze hebben geen geld om hun kinderen naar school te sturen”, weet Mahama Alhassan. Hij is coördinator van de landbouworganisatie van de Presbyteriaanse Kerk.

Deze organisatie leert de vrouwen hoe ze betere noten kunnen rapen en verkopen en hoe ze de kwaliteit

van de boter kunnen verbeteren. Door samen te werken in coöperaties kunnen ze de noten verkopen als de prijs hoog is. Ook leren ze wat ze kunnen doen tegen de gevolgen van klimaatverandering en hoe ze hun verkoop kunnen vergroten. Er zijn een aantal stations waar sheaboerinnen hun noten machinaal verwerken. Dat scheelt een hoop werk. Ook zijn er groepen met een eigen transportbrommer. “Sheaboerinnen lopen 2 tot 5 mijl met soms wel 100 kilo sheanoten op hun hoofd. Dankzij de transportbrommers vervoeren

ze vijf zakken per persoon in plaats van twee”, aldus Alhassan. “De kwaliteit van mijn boter is drastisch verbeterd”, vertelt sheaboerin Ruth Memunatu Adam. “Mijn kopers klaagden eerst over de kwaliteit, dankzij de training was ik de noten nu met schoon water en rooster ik ze eerst. Ik krijg nu een betere prijs voor mijn boter.” Ze zorgt voor een familie van tien: niet alleen haar eigen gezin, maar ook nichtjes horen erbij. En ze wil dat die allemaal te eten hebben en naar school kunnen. “Ik bid om een goede gezondheid, zodat ik genoeg kan verkopen.” ●

MEER LEZEN: [KERKINACTIE.NL/BOERINGHANA](https://kerkinactie.nl/boeringhana)

STOP KINDERARBEID IN DE VISSERIJ

Kinderen uit arme vissersdorpen worden soms meegenomen om te werken voor vissers. Gevaarlijk werk, want ze moeten ook duiken om netten los te maken. Bovendien kunnen ze blind worden door de sterke lampen van de boot onder water of ziek worden door beestjes in het water.

Salamatu Abdul Kadir, een vissersvrouw en moeder, weet ervan: “In ons dorp is geen school, daardoor hangen kinderen rond. Als ouders geld aangeboden krijgen om hun kind te laten werken, lijkt dat een goed idee.” “Armoede is de belangrijkste oorzaak”, weet Enock Dery Pufaa van de organisatie Challenging Heights. “Ouders zorgen niet altijd goed voor hun kinderen.” De organisatie maakt ouders, dorpsoudsten en religieuze leiders ervan bewust dat kinderen naar school zouden moeten gaan. Ook redden ze kinderen die gedwongen werken.

De 18-jarige Kofi werkte vanaf zijn achtste liefst negen jaar voor een visser. “Ik werd fysiek mishandeld. Drie keer probeerde ik tevens te ontsnappen.” Uiteindelijk werd hij bevrijd door Challenging Heights, daarna kon hij herstellen in het opvanghuis van de organisatie. Kinderen krijgen daar ook scholing. Daarna brengt de organisatie de kinderen onder op een veilige plek: bij hun ouders of bij anderen die betere zorg kunnen geven. ●

MEER LEZEN OVER CHALLENGING HEIGHTS?

[KERKINACTIE.NL/KINDERARBEIDGHANA](https://kerkinactie.nl/kinderarbeidghana)

UW TOEKOMST

Wij lopen vooruit
op wat nog niet is
wij spelen in op uw toekomst
zeggen en zingen
alles is goed
wat gij hebt gemaakt
langzaam en moeizaam
in hoop en vrees
werken wij uw belofte uit
bouwen wij
aan een stad van vrede
de nieuwe schepping
waar Gij ons licht zijt
alles in allen.

Geef ons de kracht daartoe
breng ons tot een
gelukkig einde
God.

*Huub Oosterhuis,
uit het gebedenboekje Bid om vrede*